

Kinderdijk

Wat	Inrichtingsplan entreegebied en bezoekerscentrum
Waar	Werelderfgoed Kinderdijk, Middelkade
Omvang	170 ha
Initiatiefnemer	Particulier
Jaar	2013
Landschapstype	Zeekleipolder
Gebiedsprofiel	Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
Type ontwikkeling	Inpassen
Conclusie	Voorbeeldig project

Plankaart
(H+N+S
Landschaps-
architecten)

1. Initiatief

De ruimtelijke inrichting van het gebied rondom werelderfgoed Kinderdijk kent grote beperkingen als het erom gaat bezoekers te ontvangen. Daarom heeft dit plan tot doel het werelderfgoed beter beleefbaar te maken, logistieke stromen van voetgangers, fietsers en parkerende auto's en bussen beter te scheiden en de bezoekers meer voorzieningen te bieden in een bezoekerscentrum.

2. Landschapsanalyse

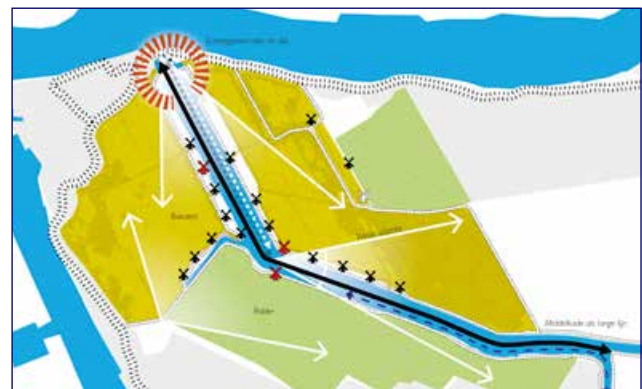
Het complete en gave geheel van het watersysteem van Kinderdijk, dat bestaat uit poldereenheden, boezems, molens, gemalen en sluizen, is de reden voor de aanwijzing tot werelderfgoed geweest. In het entreegebied komen de bezoekersfunctie en waterfunctie samen. De uitstraling is echter niet 'werelderfgoedwaardig' en het ontbreekt aan goede voorzieningen. De lange lijn van de Middelkade wordt verstoord door het gebouw van de ijsclub en de kassa. De logistiek met voetgangers en fietsers tussen achteruit rijdende bussen en auto's is zeer ongelukkig. Bovendien sluit het beeld van de brede asfaltvlakte van het parkeerterrein niet aan bij het eigen karakter van een kade. Een bezoekerscentrum ontbreekt.

2.a Uitgangspunten kwaliteitskaart en gebiedsprofielen

- De uitzonderlijke kwaliteit van dit gebied behouden. De erkenning als werelderfgoed brengt de verantwoordelijkheid en taak met zich mee om de zogenoemde Outstanding Universal Values in stand te houden en te garanderen voor deze en volgende generaties.
- De aantrekkelijkheid in stand houden en versterken, met aandacht voor bereikbaarheid en toegankelijkheid.
- De doorkijk van en naar de molens van Kinderdijk behouden, door de openheid in het gebied te bewaren.
- Alle onderdelen blijven in samenhang in stand: poldergrenzen, kavelstructuur, boezems, waterlopen, molens.

Kenmerken.

Gebiedsvisie Kinderdijk (H+N+S Landschapsarchitecten)

3. Ontwerppogave

Een bezoekerscentrum in het entreegebied beïnvloedt het zicht op de molens van Kinderdijk. Daarom was het hier zaak de kwaliteit van het entreegebied te verbeteren en tegelijk een locatie voor het bezoekerscentrum te vinden die recht doet aan de waarden van het gebied. Ook dient de zichtbare samenhang tussen de gemalen, boezems, kades en molens te worden versterkt. Voorbeelden in dit verband zijn: herstel van het oorspronkelijk kadeprofiel van de Middelhakade, verbetering van het zicht op de molens door het verwijderen van bebouwing op de Middelhakade. Daarnaast is de uitstraling rond het gebouwenensemble van het Wisboomgemaal en de machinistenwoningen verbeterd.

Aan het gebied zijn nieuwe kwaliteiten toegevoegd door de recreatieve routestructuur uit te breiden met verbeterde routes over water. Ten slotte is het bestaande knelpunt van het parkeren op het terrein aangepakt.

Ontwerpkeuzes.

4.1 Ruimtelijke strategie: inpassen

Gebiedsidentiteit

De identiteit van het gebied als werelderfgoed wordt versterkt met deze ontwikkeling.

Structuur

De ontwikkeling sluit aan op en versterkt bestaande structuren, en voegt een nieuwe manier van vervoer over water toe om gebruik en beleving te verbeteren.

Kavel

De nieuwe locatie van het bezoekerscentrum en inrichting van het hele entreegebied dragen bij aan verbetering van de beleving van Kinderdijk.

4.2 Beschermingscategorie

Het plangebied ligt in Werelderfgoed Kinderdijk en is cultuurhistorisch kroonjuweel. Hierop is beschermingscategorie 1 van toepassing.

5. Werken aan ruimtelijke kwaliteit

Aan de ruimtelijke kwaliteit is gewerkt door eerst zorgvuldig in beeld te brengen hoe het watersysteem van Kinderdijk ruimtelijk in elkaar steekt. De structuur van het landschap en positie van gebouwen zijn daaraan gekoppeld. Vervolgens is gezocht naar een locatie voor het bezoekerscentrum dat de historische waarden en functionele structuur van het gebied respecteert en aansluit op het toeristisch gebruik van het gebied. Daarnaast komen op het water meer vervoersmogelijkheden, om de smalle wegen op de kades en in het dorp te ontlasten.

Conclusies

De belevingswaarde van het entreegebied van Werelderfgoed Kinderdijk krijgt een injectie door de cultuurhistorische waarde van het watersysteem, de molens en gemalen, te vergroten. Storende elementen, zoals geparkeerde bussen en de bebouwing op de Middelhakade, worden verwijderd. De toekomstwaarde en gebruikswaarde worden versterkt door nieuwe vervoersmogelijkheden over water te scheppen. Zo wordt de bezoekersstroom beter geleid en verspreid. Dit beperkt de belasting van het gebied.

De ontwikkeling van een nieuw bezoekerscentrum in het Werelderfgoed Kinderdijk is een geslaagde inpassing. De gebiedsidentiteit wordt versterkt door heldere landschappelijke structuren. Bestaande structuren van de kades, watergangen en boezems worden gerespecteerd en hersteld en er wordt een gebruiksstructuur toegevoegd: bezoek via het water. Het bezoekerscentrum is een nieuwe toevoeging in de structuur van het gebied, maar deze is zo geplaatst dat bestaande structuren van de watergangen en kades en zichtlijnen naar de molens herkenbaar en intact blijven.

